

Még egyszer a versenyekről

A Hajdú QTC februári adásában Pista, HA0DU lebilincselő, rendkívül érdekes előadásban fejtegette a rádióamatőr forgalmi versenyeken manapság tapasztalható visszásságokat, beavatva a hallgatót az elsőségért egyesek által folytatott harc nemtelen műhelytitkaiban.

A nemzetközi forgalmi versenyek nagyágyúi között valóban megtalálhatóak olyanok, akik felrúgnak minden közmegegyezést és szabályt, s tegyük hozzá, hogy a technológia fejlődése is a kezükre játszik. A CQ magazin már az 1980-as évek elején megjósolta, hogy hamarosan eljön majd az az idő, amikor számítógépek fognak számítógépekkel kusózni, s mialatt a robotok versenyeznek, az operátorok egyéb kedvteléseiknek hódolnak. Nos, ha gyakorlatban még nem elterjedt módszerről van szó, technológiailag már közel járunk ehhez az állapothoz. Az emberi találékonyosság és a számítástechnika fejlődésének kombinációja viszont egyre több és csalafintább megoldással szolgálja a cél minden áron történő elérését – igaz keveseknél.

Felmerül az a kérdés, hogy vajon mi is a baj ezzel az úttal, vajon miért kell elfogadhatatlannak tartanunk a szabályokat áthágók magatartását, s vajon mi a helyzet azokkal a tömegekkel, akik a forgalmi versenyek derékhadát, a közepet képviselik.

A rádióforgalmi versenyek nem egyebek, mint kooperációs játékok. Eltérően minden más versenytől a rádióforgalmi versenyek résztvevői szorosán együttműködnek, ezáltal egymást segítik a játék működése, fenntarthatósága érdekében.

Gondoljunk bele: létezik-e bármiféle más verseny a világon, ahol az ellenfelek ennyire egymásra utaltak lennének. Érdekében áll-e egy hosszútávfutónak támogatni ellenfeleit, hogy azok is célba érjenek, mi több, előbb, mint bármely más versenyzőtársuk? A válasz egyértelműen nem. A versenysport nem erről szól. A versenysportban mások az érdekek: a cél az ellenfél, legyen az egyén vagy csapat, mindenáron történő legyőzése, s ennek következtében az ellenfél nem remélhet bármiféle segítséget, együttműködést versenytársaitól. A versenysportok versenyzői magányosak. Ugyanis versenytársak nélkül is lehet csúcsot futni, dobni, ugrani.

A versenysport és a rádióamatőr forgalmi versenyek között még egy óriási különbség található. A versenysportban, maradván a hosszútávfutónál, a pályát végig kell futni a rajttól a célig. Hogy nézne ki egy 10.000 méteres futóverseny, ha valaki 4.500 méternél beállna, és 7.000 méternél kiszállna a versenyből, s mindezek után még ott is szerepelne a verseny végeredményét kihirdető helyezési listában. Ugye milyen nevetségesen hangzik? Már az is, hogy beengedték a pályára.

Pedig a rádióforgalmi versenyeken pontosan ez történik. A versenyzők nagyon nagy többsége arra szakít időt, ahogy mondják "beugorjon egy időre versenybe". Vagy sokszor már jóval a vége előtt kiszáll, hiszen más dolga akadt, s mégis a kihirdetett végeredményben, ha nem is az élbolyban, ott szerepel a rangsorban. Gondoljunk bele abba is, hogy vajon nélkülük egyáltalán létezhetne-e forgalmi verseny? A válasz nem. A részvétel hiánya miatt az adott verseny elveszíti érdekességét, s ha tartós a folyamat, a verseny elsorvad megszűnik. Számos példát lehetne felsorolni a néhai, szép emlékéű rádióforgalmi versenyekből.

Tehát a tömeges részvétel segíti, támogatja a nagyágyúk eredményességét. Azaz a résztvevők mindegyike hozzájárul az első eredményeihez, hozzáátéve a maga részét, emberi és technikai erőforrásait. S akik ezzel visszaélnék, becsapják mindazokat, akik a segítségükre voltak, akiknek valójában köszönhetik elsőségüket.

George, K5TR néhány pontban foglalta össze a rádióforgalmi versenyek megnyerésének feltételeit. E pontokon végighaladva kielemezhető az, hogy a résztvevők nagy tömegének miért nincs lehetősége egy versenyt megnyerni, miért nem adott egy rádióforgalmi versenyben az esélyegyenlőség a résztvevők számára.

K5TR első szabálya: Üld végig a verseny teljes időtartamát.

A rádióamatőr tevékenység egy speciális kedvtelés, hobby. A hobbira akkor és annyi időt fordít az ember, amikor és amennyire lehetősége van. Egy olyan futóversenyről beszélünk, ahol a résztvevő ott áll be, ahol akar, és akkor száll ki, amikor akar, vagy egyéb dolgai erre kényszerítik. Résztvétele mégis fontos: jelenlétével és aktivitásával versenytársait segíti, ami viszont egyáltalán nem jellemző a futóversenyre és más versenysportokra.

K5TR második szabálya: Használd a sávokat.

Az átlagos versenyző igyekszik ezt megtenni. Apró probléma, hogy bizonyos sávokra éppen nincs antennája, vagy egyéb áthidalhatatlan oka vannak e lehetőség elmulasztásának.

K5TR harmadik szabálya: Váltogasd vagy irányítsd antennáidat különböző irányokba.

A legtöbben örülnek annak is, ha egy drótot, dipólt vagy egy doubletet ki tudnak feszíteni, ha egyáltalán. Ezek a „de jó, hogy van” antennák nem arról híresek, hogy olyan nagyon változtatni lehetne őket.

K5TR negyedik szabálya: Rengeteg CQ hívást adj.

Különösen szórakoztató a rengeteg CQ hívás, ha jobb esetben ötpercenként válaszolnak is, ha egyáltalán. Itt kell megjegyezni, hogy az átlagos versenyző akkor a legeredményesebb, ha visszahívásokkal harcolja ki azt, hogy a számára fontos állomások meghallják. Az átlagos versenyző számára a terjedési ablak sokkal szűkebb, mint a jó antennákkal felszerelt nagyteljesítményű állomásoké. A CQ hívás csak a terjedési ablakban lehet átmenetileg hatékony. Ráadásul az amúgy is szűk terjedési ablak tovább szűkül azáltal, hogy a zsúfolt, nagy teljesítményű állomásokkal teli sávban a kis teljesítmény alig érvényesül.

K5TR ötödik szabálya: Legyen nagyon jó antennád és erős jeleid.

Az antenna ügyet megtárgyaltuk. Az erős jelek a jó antennák mellett a nagyobb adóteljesítményt is feltételezik. Az átlagos versenyző alaprádióval rádiózik, s nem is engedhet meg magának nagyobb teljesítményt. Képzeljük el, hogy egy sűrűn lakott környezetben az 1 kilowatt kimenőteljesítmény vajon hány gagyi fogyasztói elektronikai készülékben okoz nem kívánt muzsikát. Az ilyesmit nem igazán jól tűrik egy lakóövezetben.

K5TR hatodik szabálya: Vegyél részt minél több versenyben, szerezz minél több tapasztalatot, ismerd meg a résztvevők hívójeleit és forgalmi szokásait.

Az átlagos versenyző felesége: fiam, a hét végére ne csinálj programot, látogatóba jön a mama. Az átlagos versenyző magába ezt gondolja: amíg a mama a gyerekekkel foglalkozik, csak lesz egy órámm beugrani a versenybe.

K5TR hetedik szabálya: A versenyzésben szerzett tapasztalataid második természeteddé válnak.

Az átlagos versenyző különösen abban szerzik tapasztalatot, hogy honnan lopja el azt a kevés időt, amit a versenyzésre fordíthat. Ez válik második természetévé.

K5TR nyolcadik szabálya: Ne nyugtasson le, hogy a legújabb cuccod van, továbbá gyorsan hozzászoksz az internethez, és arra alapozod a rádiós tevékenységedet.

Mély bölcsesség található e tanácsban: minél bonyolultabb egy rádió, annál több funkciót kell megismerni és villámgyorsan, nagy biztonsággal kezelni. Manapság jogos a felvetés: a mai amatőr rádiók olyanok, mint egy szoftver: jó, ha a beépített funkciók néhány százalékát használja a felhasználó. Az összes többi csak a kezelőgombok számát növeli az előlapon. Az internet nem csak az igazi, de a hamis információk tárháza is.

Manapság egy verseny alatt a klaszterben lassan több a hamis információ, mint a valódi. Viszont igaz, hogy a csevegőszobákban összehozott összeköttetések kiküszöbölik a terjedés szeszélyét, csak nem igazán elegánsak.

K5TR kilencedik szabálya: Amennyiben a rádió varázsa a fülhallgatóban jelentkezik, ezt a varázst ott kell kihasználni.

Az átlagos rádióamatőr még a saját fülére és rádiójára támaszkodva szeret rádiózni, mert konzervatív a drágám. Eszébe nem jutna a rádión kívül más utakon is összeköttetéseket generálni.

Vagyis: az átlagos rádióamatőr számára a rádióforgalmi verseny nem a helyezéért, hanem a szórakozásáért folyik, s ezzel hozzásegít másokat az ő szórakozásukhoz. A helyezés számára sokat nem jelent, legfeljebb saját teljesítményét hasonlítja, az előző versenyen elért teljesítményéhez.

Az átlagos rádióamatőr pontosan tudatában van e ténynek, s messze téves azt állítani, hogy egy versenybe bármilyen előkelő helyezés reményében szállna be!

Ennyi és nem több. Aki becsapja a forgalmi verseny tömegrésztvevőjét alkotó átlagos rádióamatőrt, előbb, utóbb csúnyán pórul jár. Az utóbbi idők eseményei egyre inkább felhívják erre a figyelmet.

Pista, HA0DU szavai talán riasztólag hangzottak a versenyzésben kevésbé járatosak számára. Valójában az ügyeskedő nagyágyúk és a tömegesen résztvevők között mély szakadék tátong. A nagyágyúk jelentős része és az átlagos többség viszont azért versenyez, mert versenyezni jó, mert számos ritka ország könnyen elérhető, s mert egy verseny nagy, közös aktivitása, mondjuk ki: bulija a nemzetközi rádióamatőr közösségnek.

De csak azoknak, akik rádiózni, s nem minden áron nyerni szeretnének.

Jegyezte: HA2MN

2008.02.27.